

ARBETSMARKNADSNÄMNDEN
PROTOKOLL NR 9/2012

SAMMANTRÄDESDAG 2012-12-18

Justerat den 20 december 2012

Ulla Hamilton

Karin Rågsjö

Amanda Hernbäck
sekreterare

Plats

Stora Kollegiesalen
Stadshuset

Tid

17:00-17:10

Närvarande

Ordförande	Ulla Hamilton (M)
Vice ordf.	Karin Rågsjö (V)
Ledamöterna	Christina Elffors Sjödin (M) Dennis Wedin (M) Gulan Avcı (FP) Kristian Ljungblad (C) Sara Pettigrew (MP) Awad Hersi (MP)
Tj.g. ersättare	Eva Solberg (M) Erika Wing (M) Anton Andersson (S) Pedro Bentancour Garin (S) Daniel Söderberg Talebi (V)
Ersättare	Harald Eriksson (M) Arslan Bicen (M) Jan Jönsson (FP), fr o m §6 Derya Uzel (MP) Magnus Runsten (MP)

Förhinder hade anmälts av ledamöterna Yvonne Fernell Ingelström (M), Aysin Hartzell (M), Karin Gustafsson (S), Jan-Olof Gustavsson (S) och Tara Twana (S) samt ersättarna Tina Ghasemi (M), Carolina Rosén (FP) samt Mia Pääрни (S)

Föredragande vid sammanträdet var förvaltningschef Charlotte Svensson. Närvarande tjänstemän i övrigt var Leif Styfberg, Elisabeth Ryde, Helene Bengtson, Karin Eriksson Bech och Lott Jansson.

§ 1**Sammanträdets öppnande och godkännande av föredragningslista**

Ordföranden Ulla Hamilton (M) öppnade sammanträdet. Föredragningslistan godkändes.

§ 2**Val av protokolljusterare och tid för justering av protokollet**

Ordföranden Ulla Hamilton (M) och vice ordföranden Karin Rågsjö (V) fick i uppdrag att justera dagens protokoll. Protokollet ska justeras torsdagen den 20 december 2012.

§3**Yttrande över remiss om förslag till skolplan för Stockholms stad**

AMN 2012-0351-1.6

Arbetsmarknadsnämndens beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden hänvisar till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen.
2. Arbetsmarknadsnämnden beslutar justera paragrafen omedelbart.

Ärendet

Kommunfullmäktige har i budget beslutat att Stockholms stads skolplan ska revideras 2012. Utbildningsnämnden har under 2012 reviderat skolplanen och framställt en ny skolplan som omfattar skolformerna förskola, grundskola och gymnasieskola.

Arbetsmarknadsförvaltningen har tagit del av förslaget till ny skolplan. Arbetsmarknadsförvaltningen ställer sig i huvudsak bakom innehållet i utbildningsnämndens förslag till skolplan för Stockholms stad. Huvuddelen av skolplanen och de aspekter som berörs är även relevanta för arbetsmarknadsnämndens skolformer. Den nya skolplanen som presenteras nämner dock inte de skolformer som bedrivs inom arbetsmarknadsnämndens verksamhetsområde utan fokuserar enbart på barn- och ungdomsskolan. Med bakgrund av detta anser arbetsmarknadsförvaltningen att den nya reviderade skolplanen som utbildningsnämnden framställt ska ses som en skolplan för barn- och ungdomsskolan i sin nuvarande skrivning. En allmän skolplan för hela Stockholms stad bör omfatta samtliga skolformer som ingår i kommunens verksamhet.

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 6 december 2012.

Förslag till beslut

Ordföranden Ulla Hamilton m.fl. (M), ledamoten Gulan Avci (FP), ledamoten Kristian Ljungblad (C), ledamoten Anton Andersson m.fl. (S) samt ledamoten Sara Pettigrew m.fl. (MP) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordföranden Karin Rågsjö m.fl. (V) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen till beslut mot varandra.

Nämnden beslutade utan omröstning enligt ordföranden Ulla Hamilton m.fl. (M), ledamoten Gulan Avci (FP), ledamoten Kristian Ljungblad (C), ledamoten Anton Andersson m.fl. (S) samt ledamoten Sara Pettigrew m.fl. (MP) förslag till beslut.

Reservation

Vice ordföranden Karin Rågsjö m.fl. (V) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att delvis hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen.
2. Att i övrigt anföra

Det största problemet med skolan idag är att alltför många elever inte får de breda kunskaper som behövs. Närmare en fjärdedel av alla elever går ut skolan utan fullständiga betyg. Över en tiondel är inte ens behöriga att söka till gymnasieskolan. Bristerna drabbar eleverna på ett ojämnt sätt, då majoriteten är barn till lågutbildade, invandrare eller fattiga föräldrar.

Utifrån vårt perspektiv vill vi betona vikten av att skolplanen innehåller kraftfulla strategier för att komma tillrätta med den låga gymnasiebehörigheten i grundskolorna. Vi noterar i detta sammanhang att det inte finns ett ord i planen om de elever som hoppar av utbildningen. Detta är inget litet problem utan en signifikant trend. Det är mycket förvånande att frågan inte lyfts. Kunskapssegregationen är ett stort hot mot de av våra ungdomar som går i skolor med låga resultat. Skolorna med lägre kunskapsresultat måste få resurser så att de kan attrahera de bästa lärarna, förskollärarna och fritidspedagogerna.

Det går att skapa skolor där alla elever når målen oavsett bakgrund och bostadsområde. Forskningen visar tydligt att riktigt bra skolor kan kompensera för klasskillnaderna. Alla våra skolor måste vara bra skolor, som sätter kunskapen i centrum, har högt ställda förväntningar på alla elever, följer upp vad eleverna kan och

bygger förtroendefulla relationer. Alla elever kan ha fallenhet för studier, bara de får rätt förutsättningar.

Alla elever i våra skolor borde också få kvalificerad läxhjälp i skolan, och inte vara beroende av frivilliga insatser som kan komma och gå. Nu ökar kunskapsklyftorna ännu mera, efter att regeringen tillåter rutavdrag för läxhjälp även i gymnasieskolan. Elever som har föräldrar som har råd att betala för läxhjälp får ytterligare ett försprång inför att söka attraktiva utbildningar. Dessutom är det helt orimligt att satsa mer pengar per timme på läxhjälp jämfört med skolan.

Elever som går ut grundskolan utan att vara behörig till gymnasieskolan har oerhört svårt att komma ut på arbetsmarknaden. Vi vill därför lyfta behovet att ännu mera arbeta för att minska avhoppet i gymnasieskolan, som också gör att eleverna får mycket svårare att få ett arbete.

I skolplanen fattas incitament för att komma till rätta med dessa mycket grava problem.

Vi noterar även att skolplanen har lämnat SFI och Komvux utanför. För att få ett helhetsgrepp krävs att samtliga skolformer finns i planen. Det elementära i skolan är att ge kunskap till eleverna, det är basen. Så länge skolan inte klarar av det får andra projekt stå tillbaka. Det är viktigt att tala om arbetslivet men då kanske inte enbart ensidigt via Svenskt Näringsliv. Självklart ska eleverna få kunskap om sina rättigheter på arbetsmarknaden via den fackliga rörelsen.

Särskilt uttalande

Ordföranden Ulla Hamilton m.fl. (M), ledamoten Gulan Avci (FP) samt ledamoten Kristian Ljungblad (C) lämnade följande särskilda uttalande.

När uppdraget om skolplan gavs av fullmäktige låg ansvaret för vuxenutbildningen under Utbildningsnämnden. Det förklarar sannolikt varför inte alla stadens skolformer omfattas av förslaget. Det finns inte heller lagkrav på att det ska finnas en skolplan och styrningen av stadens skolor sker främst genom fullmäktiges budget.

Vi ser däremot att det finns andra argument som talar för att också vuxenutbildningen omfattas av skolplanen. Inte minst gäller det de avsnitt som rör lärarrollen och möjligheten till kompetensutveckling. Här ska det inte råda någon skillnad mellan de olika skolformerna, lärare inom vuxenutbildningen ska ha samma möjlighet till lärarlyftet, fortbildning inom matematik, vissa FoU-frågor, lärarlegitimation och karriärtjänster för lärare. Därför ställer vi oss bakom förvaltningens förslag om att vuxenutbildningen bör ingå i stadens skolplan.

Utifrån de synpunkter förvaltningen lämnar i sitt yttrande anser vi att skolplanen även bör innefatta ett tydligare och eget avsnitt om vikten av samverkan med näringslivet och arbetslivet. För att elever ska få tidiga erfarenheter och goda kontak-

ter från arbetsmarknaden är det viktigt med samverkan genom hela skoltiden. Det underlättar elevers möjligheter att komma i egenförsörjning när studierna är avslutade. Med rätt och tidiga kontakter kan elever också få ytterligare och nya perspektiv på de teoretiska ämnena.

Därutöver vill vi att skolplanen tydligare lyfter fram skolans uppdrag att rusta elever för det framtida arbetslivet, förslagsvis genom en komplettering i första meningen som handlar om skolans huvuduppgift: ”...men också att rusta elever med kunskap och färdigheter för ett liv med studier, arbete och företagande.”

Särskilt uttalande

Ledamoten Anton Andersson m.fl. (S) lämnade följande särskilda uttalande.

Förvaltningen har skrivit ett mycket bra svar på förslaget till skolplan och lyfter bland annat att man i skolplanen inte alls nämner vuxenutbildningen eller SFI trots att dessa regleras av skollagen. Precis som förvaltningen påpekar bör det tydligt framgå att detta är en plan för barn- och ungdomsskolan och inte någon generell skolplan.

Även frågan om det kommunala uppföljningsansvaret tas upp i förvaltningens svar eftersom det inte på något sätt är belyst i skolplanen. Det är en viktig fråga och vi vet att utsikterna att en ung person utan gymnasieutbildning har relativt små förutsättningar att etablera sig på arbetsmarknaden.

Detta är också viktigt att koppla ihop med hur jämlik skolan egentligen är. Idag varierar skolresultaten kraftigt beroende på vilken stadsdel du tittar på. I skolplanen skriver man att alla elever har rätt att nå målen men verkar i första hand koppla ihop det med barn som har funktionshinder. Även om det är viktigt att uppmärksamma barn med funktionshinder måste det målet gälla alla elever, även de som inte har funktionshinder. Många skolor vittnar om att de får avslag på nästan alla sina ansökningar till utbildningsnämnden kring barn som har särskilda behov, av vilka de flesta har konstaterade funktionshinder.

En annan fråga som bör tas upp i skolplanen är vikten av att rapportera elevers frånvaro och hur den ska hanteras. Skolan måste ha en dialog med vårdnadshavare när en elev inte kommer till skolan eller är borta från lektioner. Oftast är omfattande frånvaro ett tecken på att något inte står rätt till, vilket kan handla både om hemförhållanden och/eller skolan. Det är viktigt att man aktivt motverkar frånvaro oavsett vad den än beror på.

I det stora hela är skolplanen ett väl skrivet dokument, men ambitionerna måste kopplas ihop med verkligheten satsningar på skolan för att det ska vara meningsfullt.

Särskilt uttalande

Ledamoten Sara Pettigrew m.fl. (MP) lämnade följande särskilda uttalande.

Som förvaltningen påpekar omfattar skolplanen som är på remiss i princip endast barn och ungdomsskola. Verksamheten inom kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna eller SFI omnämns inte. Med andra ord berör den egentligen inte i så stor grad de utbildningar som Arbetsmarknadsnämnden bedriver. Vi anser att skolplanen bör utökas så att den omfattar alla utbildningsformerna, eller så bör en särskild läroplan tas fram för vuxenutbildningarna.

Utöver detta anser Miljöpartiet att det saknas resonemang, i skolplanen, gällande att främja närvaron i skolan, särskilt i gymnasiet. Problemen med för tidiga avhopp i gymnasieskolan är fortsatt en utmaning för staden. Att skärpa upp administrationen kring olovlig frånvaro kan vara en del av arbetet men det är långt ifrån tillräckligt. Miljöpartiet har tidigare föreslagit att staden arbetar mer framåtsyftande för att främja alla elevers närvaro i gymnasieskolan. Den målbild som borde fastslås är en meningsfull, utvecklande och hanterbar gymnasieskola för alla.

Kvalitet handlar om att nå uppställda krav och kraven på skolan är att alla elever, oavsett vilket stöd de behöver, ska utvecklas så långt det bara är möjligt. Det är inte ständigt högre resultat som vi ska avkräva skolan. Istället ska vi ställa hårdare krav på högre kvalitet i undervisningen. Skillnaden kan upplevas som liten men uppmätta resultat är inte samma sak som faktiskt lärande. Kvalitet i skolan ger självklart resultat. Men resultat är inte nödvändigtvis kvalitet. Den skolan som tar sig tid, också för de elever som har det svårt, kommer redovisa lägre resultat än om den låter bli. Däremot innebär det högre kvalitet.

§4

Yttrande över remiss införandet av standardiserade arbetssätt med tekniskt systemstöd för ärende och dokumenthantering Stockholms stad - projekt eDok samt slutrapport för projektet Navet

AMN 2012-0352-1.6

Arbetsmarknadsnämndens beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen

Ärendet

Kommunfullmäktige beslutade den 11 maj 2009 (dnr 050-2630/08) att ge kommunstyrelsen i uppdrag att inrätta ett för stadens nämnder och bolag gemensamt e-arkiv för långtidslagring av information samt att identifiera och ta fram för staden

gemensamma informationsstandarder, begreppsmodeller, riktlinjer och metadata-kataloger. Projektet har levererat en digital arkivprocess, ett e-arkiv.

Som ett delprojekt i genomförande av stadens e-arkiv (projekt Navet) genomfördes en fördjupad förstudie avseende stadens ärende- och dokumenthantering inklusive remiss, nämnd- och styrelsehanteringsprocesserna. Slutsatsen är att staden bör införa standardiserade arbets sätt med tekniskt systemstöd för ärende- och dokumenthantering.

Projekt eDok avser att skapa ett införandepaket bestående av en verksamhetsdel och en systemdel. Införandepaketet kvalitetstestas på tre verksamheter som piloter för införande av en för staden gemensam helt digital ärendehanteringsprocess med dokumenthantering, inklusive funktioner för remiss, nämnd- och styrelsehantering, arbetsyta och handlingslager, distribution och publicering. Systemet ska kunna integreras med andra för staden gemensamma system samt till del vara tillgängligt för stadens utförare, externa samarbetspartners, medborgare och näringsliv. Tidpunkten för när nämnderna och bolagen inför eDok kommer att avgöras av varje nämnds/bolags enskilda förutsättningar.

Förvaltningen välkomnar initiativet till införande av ett standardiserade arbets sätt med tekniskt systemstöd för ärende och dokumenthantering inom Stockholms stad och ser stora fördelar med att utveckla ett modernt systemstöd som också möjliggör för digital hantering av styrelse- och nämndhandlingar för såväl förtroendevalda som för allmänhet. Förvaltningen anser att det är av största vikt, för att nå största möjliga nytta och effekt, att alla stadens nämnder är delaktiga i det fortsatta arbetet och finns med i det nya systemstödet.

Förvaltningen anser att det finns några frågor som är extra viktiga att lyfta fram och hitta lösningar på i samband med framtagande av systemstödet, bland annat:

- bra kommunikation och återkoppling med stadens förvaltningar och bolag under den fortsatta utvecklingsprocessen.
- möjlighet att rätta till problem och fel under den första tiden i aktiv drift, men också utveckla delar som saknas. Detta bör ingå i avtalet om utveckling av systemstödet.
- systemstödet bör utgå från standarder för processer, gemensamma begrepp och klassificering av ärenden och förvaltningen skulle gärna se att det blir möjligt att även koppla ärenden direkt till t ex ett för ärendet aktuellt gallringsbeslut eller till annan hanteringsanvisning.
- behov av centrala utbildningar i systemstödet, samt framtagande av lathundar och mallar som görs tillgängliga för de som kommer att arbeta i systemet.
- tydlighet gentemot förvaltningar och bolag om vad som kommer att styra hur stor kostnaden blir, om det till exempel baserar sig på antalet handlägg-

- gare, antalet anställda etc. samt när kostnaderna kommer att falla ut. Systemet bör vara tillgängligt för många handläggare alternativt alla medarbetare inom en förvaltning utan att kostnaden per handläggare blir för stor.
- stor tillgänglighet till systemet genom t ex webbingång, samt möjlig publicering av nämndärenden direkt från förvaltningen.
  - möjlighet till kommunikation och integrering mellan systemstödet och andra verksamhetssystem.

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 6 december 2012.

Förslag till beslut

Ordföranden Ulla Hamilton m.fl. (M), ledamoten Gulan Avci (FP), ledamoten Kristian Ljungblad (C), vice ordföranden Karin Rågsjö m.fl. (V), ledamoten Anton Andersson m.fl. (S) samt ledamoten Sara Pettigrew m.fl. (MP) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden Ulla Hamilton (M) föreslog, med instämmande från samtliga ledamöter, att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

§5

Verksamhetsplan med budget 2013 för arbetsmarknadsnämnden

AMN 2012-0345-1.2

Arbetsmarknadsnämndens beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att verksamhetsplan med budget för 2013 fastställs och överlämnas till kommunstyrelsen.
2. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att godkänna omslutningsförändringar om 182,5 mnkr, enligt vad som redovisas i detta tjänsteutlåtande.
3. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att begära en budgetjustering för ökade intäkter om 20,0 mnkr för statsbidrag för flyktingmottagande.
4. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att för projekt Internationella bekant-skaper ansöka om 1,2 mnkr från kommunstyrelsens särskilt reserverade medel för Järvalyftet.
5. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att för projekt Ung entreprenör i Söderort ansöka om 450 tkr från kommunstyrelsens särskilt reserverade medel för Söderortsvisionen.
6. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att internkontrollplan för 2013 fastställs, bilaga 1.
7. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att aktivitetsplan för upphandling i konkurrens fastställs, bilaga 2.

8. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att jämställdhet- och mångfaldsplan fastställs, bilaga 3.
9. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att den interkommunala ersättningen för studerande vid svenskutbildning för yrkesutbildade (sfx) fastställs enligt bilaga 4.
10. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att justera paragrafen omedelbart.

Ärendet

Nämndens verksamheter kommer under 2013 att fortsätta utvecklingsarbetet i enlighet med kommunfullmäktiges inriktningsmål och stadens vision. En viktig fråga blir att utveckla verksamheternas innehåll, resultat och effektivitet genom närmare samarbete mellan vuxenutbildning, sfi och arbetsmarknadsverksamheterna. Ett väl utvecklat samarbete med andra nämnder, Arbetsförmedlingen, näringslivet och brukare i de olika verksamheterna är också en viktig förutsättning för att nämnden ska lyckas med sitt uppdrag.

Nämnden kommer under 2013 att sätta kvalitetsutvecklingsarbetet på samtliga enheter i fokus med utgångspunkt från stadens kvalitetsprogram. En del i detta är att brukarperspektivet ska vara en ännu tydligare utgångspunkt i planering och organisation av nämndens arbete. Under 2013 kommer nämnden också att utarbeta en plan för hur forskning ska tas till vara på ett tydligare sätt och bli en del av nämndens kvalitets- och uppföljningsarbete.

Stadsövergripande arbete

Arbetsmarknadsnämnden har i budget för 2013 fått i uppdrag att i samverkan med stadsdelsnämnderna och socialnämnden implementera ett gemensamt bedömningsinstrument för personer som söker ekonomiskt bistånd eller erhållit ekonomiskt bistånd under en längre tid. Detta för att på ett stadsgemensamt sätt bedöma vilka insatser som leder till självförsörjning.

Under 2013 ska nämnden i samverkan med socialnämnden arbeta för att fler personer som idag befinner sig i daglig sysselsättning av olika slag ska kunna komma vidare ut i arbete. Nämnden ska även i en pilotverksamhet söka samverka direkt med enheter som bedriver daglig verksamhet inom ramen för LSS. Detta för att undersöka förutsättningarna att i samverkan slussa personer från daglig verksamhet till arbete.

Nämnden har det övergripande ansvaret för nationella minoriteter i staden. Nämnden kommer att samverka med andra nämnder och bolag i staden, främst genom att sprida information om lagstiftningen med särskild betoning på stadens ansvar för finska som förvaltningsspråk.

Arbetsmarknadsnämnden har det övergripande och samordnade ansvaret för flyktingmottagning i staden. Nämnden kommer utifrån sitt samordnande och övergripande ansvar att under 2013 följa utvecklingen av etableringsreformen och stödja de verksamheter som berörs.

I stadens budget för 2013 ges arbetsmarknadsnämnden i uppdrag att vara pådrivande för att öka anställningar av personer med funktionsnedsättning i stadens verksamheter. Nämnden ska under 2013 samverka med företag och andra organisationer för att skapa fler praktikplatser, feriearbeten och möjligheter till arbete för personer med funktionsnedsättning.

Nämnden ska under 2013 samarbeta med kommunstyrelsen i uppdraget ”Vackra Stockholm”.

Arbetsmarknadsinsatser

Arbetsmarknadsnämnden tillhandahåller arbetsmarknadsinsatser genom Jobbtorg Stockholm.

Särskilda insatser för arbetslösa ungdomar är en fortsatt prioriterad fråga. I enlighet med uppdrag i budget 2013 kommer nämnden att implementera ungdomsprojekten Filur och Merit i ordinarie verksamhet. Ungdomar som under en längre tid erhållit ekonomiskt bistånd, har en funktionsnedsättning eller rätt till instegsjobb, kommer att erbjudas sex månaders ungdomsanställning. Nämnden ska även inrätta en öppen ungdomsverksamhet för 16-19 åringar som omfattas av det kommunala uppföljningsansvaret. Denna verksamhet ska kopplas nära samman med övriga övergripande ungdomsinsatser som utvecklingsprojekten Merit och Filur samt arbetet med ungdomsanställningar. Arbetet med den uppsökande verksamheten inom ramen för det kommunala uppföljningsansvaret fortsätter och utökas under 2013, och bedrivs även fortsättningsvis utifrån de lokala jobbtorgen.

Ytterligare ansträngningar ska göras för att långtidsarbetslösa ska komma ut i arbete. Metodutvecklingsarbetet inom detta område bedrivs bland annat utifrån utvecklingsprojekten FAMU och Xplore!

Samverkan med trafik- och renhållningsnämnden om Stockholmsvärdar fortsätter. Jobbtorg Matchning fortsätter att utvecklas som en gemensam resurs för alla jobbtorg. Samverkan med arbetsgivare ska ytterligare utvecklas för att fler aspiranter ska komma ifråga för lediga jobb.

Nämnden ska under 2013 utveckla en lärlingsverksamhet med coachning utifrån erfarenheterna från den modell som utvecklats inom projektet Järvalärling.

I enlighet med budget 2013 ska verksamheten vid jobbtorgsfilialen i Lunda avslutas och nämnden ska istället öppna en ny filial i Tensta.

Vuxenutbildning

Den länsgemensamma samverkan inom vuxenutbildningen som finns inom tio kommuner kommer sannolikt att utökas med ytterligare åtta kommuner. Ett gemensamt kvalitetssystem med årshjul ska utvecklas där det ska framgå hur det systematiska kvalitetsarbetet ska bedrivas.

Nämnden ska utifrån den genomlysning som skett av antagningsprocessen till vuxenutbildningen forma en effektiv enhet som svarar mot målgruppens behov. Tillsyn av utbildningsanordnarna och analys av resultat ska fortsätta att förfinas.

Nämnden ska skapa bristyrkesutbildningar inom den ordinarie vuxenutbildningen. I detta sammanhang ska nämnden arbeta utifrån Arbetsförmedlingens prognoser.

Utbildning i svenska för invandrare

Sfi är en egen skolform som vänder sig till personer som saknar grundläggande kunskaper i svenska språket. Nämnden tillhandahåller sfi både i egen och i extern regi.

Kopplingen mellan sfi och arbetslivet ska stärkas bland annat genom ökad samverkan mellan sfi och jobbtorgen. Nämnden ska under 2013 utveckla ett handlingsprogram för studerande på studieväg 1 för att förbättra studieresultatet i denna grupp.

Nämnden ska arbeta för att nå fler som är i behov av sfi men som idag inte deltar i utbildningen.

Regiongemensam samhällsorientering

Arbetsmarknadsnämnden ska erbjuda samhällsorientering för nyanlända under det första ankomståret i Sverige. Staden tillhandahåller upphandlad samhällsorientering för 25 kommuner i länet utifrån ett regionalt samverkansavtal.

Nämnden kommer under 2013 att vid behov erbjuda aspiranter samhällsinformation inom ramen för introduktionen på jobbtorgen baserat på erfarenheter och kunskaper från samhällsorienteringen för nyanlända.

Kostnadseffektiv verksamhet

Nämndens budget utgår ifrån de prioriteringar som beslutats av kommunfullmäktige. Nämndens nettoanslag har ökat med 76,1 mnkr, vilket i huvudsak förklaras av minskat intäktskrav inom statsbidrag för flyktingmottagande. Nämnden har fått förstärkningar för uppföljningsansvaret av 16-19-åringar, satsning på ungdomsjobb, för att implementera projekten Merit och Filur i verksamheten, för att möta den nya skollagens krav samt för nya kurser. Därutöver har nämndens prestationer inom sfi räknats upp till 9 200. Kommunfullmäktiges effektiviseringskrav på nämnden uppgår till 7,8 mnkr.

Vuxenutbildningens budget utgår från 1 500 helårsplatser inom den grundläggande vuxenutbildningen, 5 000 helårsplatser inom den gymnasiala delen och 200 inom Lärvox. Därtill kommer ett antal statligt finansierade platser inom yrkesvux och lärlingsutbildningen.

Kostnaderna för den regiongemensamma samhällsorienteringen och statsbidrag för flyktingar ska inte påverka nämndens övriga verksamheter ekonomiskt, därför

särredovisas dessa i verksamhetsplanen/budget och i kommande uppföljningsrapporter.

Nämndens resursanvändning ska vara effektiv. Under 2013 kommer nämnden att öka samarbetet mellan avdelningarna genom att bland annat utveckla nya utbildningsformer för aspiranter vid Jobbtorg Stockholm.

Arbetsmarknadsnämndens uppdrag

Arbetsmarknadsnämnden har ett övergripande och samordnande ansvar för arbetsmarknadsfrågor, integrations- och flyktingfrågor, vuxenutbildning och utbildning i svenska för invandrare (sfi), samhällsorientering för nyanlända och det kommunala uppföljningsansvaret för 16-19 åringar. Vidare har nämnden det kommunsamordnande uppdraget för stadens arbete med nationella minoriteter, den kommunövergripande verksamheten ”flytt till annan kommun”, statsbidragshantering inom flyktingområdet, informationsansvaret för sommarjobb för ungdomar samt samordningsansvaret för offentligt skyddad anställning (OSA).

Under 2012, som varit nämndens första hela verksamhetsår har en organisatorisk översyn skett inom de tre stora kärnverksamheter som nämnden ansvarar för. För att uppnå en större tydlighet, främst för stockholmarna, kommer de tre avdelningarna från den 1 januari 2013 att benämnas Jobbtorg Stockholm, SFI Stockholm samt Vuxenutbildning Stockholm.

Nämndens verksamheter kommer under 2013 att fortsätta utveckla arbetet i enlighet med kommunfullmäktiges inriktningsmål och stadens vision. I detta arbete ingår en kontinuerlig omvärldsbevakning av den lokala arbetsmarknaden och näringslivet.

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 6 december 2012.

Förslag till beslut

Ordföranden Ulla Hamilton m.fl. (M), ledamoten Gulan Avci (FP) samt ledamoten Kristian Ljungblad (C) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordföranden Karin Rågsjö m.fl. (V) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Ledamoten Anton Andersson m.fl. (S) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Ledamoten Sara Pettigrew m.fl. (MP) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen till beslut mot varandra.

Nämnden beslutade utan omröstning enligt ordföranden Ulla Hamilton m.fl. (M), ledamoten Gulan Avcı (FP) samt ledamoten Kristian Ljungblad (C) förslag till beslut.

Reservation

Vice ordföranden Karin Rågsjö m.fl. (V) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

1. Arbetsmarknadsnämnden avslår förslag till verksamhetsplan med budget för 2013 och hänvisar till vänsterpartiets budgetförslag för 2013
2. Att i övrigt anföra

Det är dags att investera i kunskap och att ta fram riktiga jobb. Vänsterpartiet vill driva en aktiv arbetsmarknadspolitik i Sverige och i Stockholm som är långsiktig. Arbetslöshet är förödande för individen och för samhället. Massarbetslöshet i förorten kan bara mötas med utbildning och vägen in i riktiga arbeten. De signaler som vi får från arbetslösa på jobbtorgen är att de fortfarande erbjuds kortkurser (135 miljoner kronor) som inte ger fäste på arbetsmarknaden samt får gå tillbaka till ruta ett: försörjningsstöd.

Visstidsanställningar på 12 månader

Staden står inför ett generationsskifte. Vi ska därför ta vara på den stora resursen bland våra arbetslösa som inte vill annat än arbeta. Praktik med vistidsanställning i äldreomsorgen enligt den modell som arbetats fram ska införas och resurser avsätts i budget. Fler som går på jobbtorg ska få vistidsanställning i staden upp till 12 månader, istället för sex månader. Ett år ger mer arbetslivserfarenhet och ökar möjligheterna på arbetsmarknaden. Det ger också rätt till A-kassa och tillgång till arbetsförmedlingens insatser. Längre anställningar ger större chans att bli fast anställd. Möjligheten att arbeta kvar deltid i kombination med studier inom yrkesområdet bör finnas.

Utbildning

Staden måste se utbildning som en social investering. Vi måste därför satsa aktivt på att nå grupper som behöver kompetensutveckling för att hävda sig på arbetsmarknaden. I de analyser som Sweco har gjort är kort biståndstid en tung enskild faktor för att få jobb. Med gymnasieutbildning blir det kortare biståndstid. Stockholm bör därför se över vilka vägar som vi erbjuder för de som saknar grundutbildning. Längre utbildningar som leder till arbete ska prioriteras före kortkurser. För att rusta människor i långtidsarbetslöshet och öka antalet stockholmare med gymnasiekompetens krävs en satsning på kommunal vuxenutbildning. Utbildning kostar på kort sikt, men på lång sikt är det helt nödvändigt. Att investera i kunskap är grunden i ett modernt samhälle. Att 40 % av de inskrivna på jobbtorgen bara har

förgymnasial utbildning eller lägre visar att jobbtorgens kortkurser inte motsvarar behoven. Att utan utbildning tvingas till en rundgång mellan praktikjobb, för korta tillsvidareanställningar och jobbtorg skapar inga hållbara arbeten. Att 30 % av de inskrivna 2010 varit inskrivna i mer än i ett år är talande och visar att det behövs en ordentlig analys av vad som är ”nycklar” för att varje individ ska få arbete.

Rätt till basstudier med försörjningsstöd

Så länge staten inte tar sitt ansvar ska staden ge förutsättning för studier för lågutbildade vuxna som går på jobbtorg genom att motivera till basstudier med behållet försörjningsstöd. Självfallet ska aldrig någon tvingas in i studier, men alla bör få träffa studie- och yrkesvägledare. Efter bedömning på jobbtorg ska arbetslösa kunna läsa in grundskolan och viss gymnasieutbildning (svenska, engelska och matematik) efter individuell bedömning. Med vänsterpartiets budgetförslag i riksdagen skulle möjligheter istället finnas till gymnasiestudier inom vuxenutbildningen med förmånlig studiefinansiering i form av aktivitetsstöd eller studiemedel med högre bidragsdel. I väntan på statlig finansiering ska staden omarbota riktlinjerna för försörjningsstöd så att inskrivna på jobbtorg utan relevant utbildning kan läsa in nödvändig kompetens enligt vårt förslag.

SFI

Svenska för invandrare (SFI) är ett av våra främsta verktyg för integration. Utbildningen ska inte splittras upp på en mängd aktörer som idag. SFI har hamnat i kläm i den borgerliga iveren att upphandla allt så går Vi vill ha en effektivare svenskundervisning. Istället för bonus till högpresterande vill vi att de som har det svårast att studera ska få bättre förutsättningar. Det ska inte vara väntetid för att få läsa svenska. SFI ska ge möjlighet till både deltids- och heltidsstudier, möjlighet att kombinera studier med yrkespraktik samt validera kompetens.

Ingen ung människa ska vara långtidsarbetslös

Det behövs mer riktade insatser och uppsökande verksamhet för arbetslösa ungdomar och unga vuxna. Samverkan med arbetsförmedlingen ska syfta till att de unga antingen studerar, praktiserar eller arbetar. Ungdomar ska få snabb kontakt med jobbtorget. De kommunala visstidsanställningarna för långtidsarbetslösa ungdomar ska utökas till 12 månader för att öka chansen till fortsatt jobb och för att kunna få A-kassa. Genom vänsterpartiets förslag i riksdagen om generationsväxling ges statsbidrag för halva lönekostnaden till anställda över 60 år som är handledare för nyanställda.

Sök upp drop-outs inom 14 dagar

Varje hösttermin är det cirka 2000 unga stockholmare i åldern 16–19 år som varken går till skolan eller börjar arbeta. I gruppen har funnits en betydlig andel elever med någon funktionsnedsättning. Omkring 1000 lyckas staden inte få kontakt med trots att de omfattas av det kommunala uppföljningsansvaret. Unga som hoppar av skolan ska sökas upp inom 14 dagar för att göra upp en individuell framtidsplan. Alla flickor och pojkar 16-19 år som omfattas av det kommunala upp-

följningsansvaret ska få en planering för långsiktiga lösningar och komma i utbildning, arbete eller få andra adekvata insatser inom en månad. Unga med funktionsnedsättning ska få det stöd de har rätt till.

Sociala kooperativ

Sociala kooperativ är bra alternativ för människor som står långt ifrån arbetsmarknaden, exempelvis hemlösa, psykiskt funktionsnedsatta och personer som rehabiliteras efter missbruk. Målet är att minst fem kooperativ startas under året.

Sommarjobb

Vi vill att alla unga som söker sommarjobb ska få det. Fler sommarjobb måste därför tas fram och det ska också finnas möjligheter till längre perioder än idag.

Rätten till arbete gäller även funktionsnedsatta

Arbetsmarknadsinsatserna ska utvecklas för funktionsnedsatta som har mycket svårt att komma in på arbetsmarknaden. Open Eyes har lyckats bra att få fram praktikplatser som kan leda till anställning. Projekt ALFA, den alternativa förmedlingen av sysselsättning, studier, praktik och arbete för personer med psykisk funktionsnedsättning har lett till att flera har fått biståndsbedömd sysselsättning. Få har dock gått vidare till studier och lönearbete, vilket staden måste lägga ökat fokus på. Det behövs också en allmänt sett ökad tillgänglighet, bättre kunskaper om funktionsnedsättningar, intensifierad information och framförallt ändrade attityder.

Höj kvaliteten på komvux

Kvaliteten på den kommunala vuxenutbildningen inklusive särsvux har försämrats år efter år enligt revisionsrapporten 2011. Den politiska styrningen är för svag. Inom den grundläggande vuxenutbildningen når bara 67 procent nivån godkänt, vilket är en försämring med 5 procent från året innan. Det fattas en systematisk uppföljning av de elever som går på komvux. Trots tydliga krav på 100 procent behöriga lärare är bara 70 procent behöriga inom Stockholms komvux. I avtal med de privata aktörerna står behöriga lärare med som en viktig punkt. Att inte stadens verksamheter eller privata aktörer som driver verksamhet inte har relevant utbildning är direkt kontraproduktivt.

Reservation

Ledamoten Anton Andersson m.fl. (S) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

- att delvis bifalla förvaltningens förslag till verksamhetsplan för 2013.
- att i övrigt anföra

Förstärkt matchning

Vi socialdemokrater skiljer oss från de borgerliga genom att vi är övertygade om att stockholmarna vill arbeta. Det som upprätthåller arbetslösheten är alltså inte lättja eller karaktärsfel hos individen, utan bristen på jobb, rätt utbildning för att få de jobb som finns, eller fördomar om människor med en annan bakgrund än den egna. De senaste årens erfarenheter visar tydligt att större klyftor mellan de som har arbete och de som saknar arbete inte leder till minskad arbetslöshet. Den mest långsiktigt framgångsrika vägen till att få fler människor i arbete är genom insatser för utbildning, erfarenhet och personliga nätverk. Vi vill att staden ska fokusera på de insatser som ger dokumenterat resultat – fler människor ska få en första ingång på arbetsmarknaden, och fler ska få den utbildning som krävs och som efterfrågas för att de ska kunna få och behålla ett arbete.

Stadens finanser och de resurser vi har till välfärden beror på hur många som ges möjlighet att bidra genom att arbeta och betala skatt. Arbetslösheten i Stockholm är mycket ojämnt fördelad mellan olika stadsdelar. Staden skulle kunna tjäna enormt mycket, både mänskligt och ekonomiskt, om arbetslösheten i ytterstadsområdena sjönk till dagens genomsnittsnivå för hela Stockholm. En beräkning på fyra ytterstadsstadsdelar ger vid handen att staden skulle tjäna 1,6 - 1,8 miljarder kronor per år om detta uppnåddes. De stora vinsterna finns därför att hämta i förorten – om staden satsar där. Vi socialdemokrater vill att staden avsätter mer resurser på riktade satsningar för områden och grupper där arbetslösheten är särskilt hög.

Samtidigt som arbetslösheten är hög i delar av Stockholm, är även arbetskraftsbristen i staden det. Efterfrågan på arbetskraft överstiger vid utbudet i flera branscher, både i arbetar- och tjänstemannayrken. Stockholmsregionen har redan en påtaglig brist på bland annat förskollärare, industriarbetare, barn- och fritidsutbildade och högskoleingenjörer. 2020 beräknar länsstyrelsen att underskottet på arbetskraft, beräknat som netto för samtliga branscher, kommer att överstiga 40 000 personer. Den här bristen på matchning håller arbetslöshetsnivåerna uppe, tillväxttakten tillbaka i det lokala och regionala näringslivet, och det försvårar starkt möjligheten att rekrytera personal till stockholmarnas välfärd.

Det finns flera områden där marknaden inte själv förmår lösa gapet mellan tillgång och efterfrågan; det behövs samhälleliga åtgärder för att lösa problemen. Flera av problemen har dock intensifierats tydligt som följd av den förda borgerliga politiken. Efter regeringens förändring av gymnasieskolan väljer ungdomar bort de yrkesprogram som utbildar för branscher med arbetskraftsbrist. Att Stockholmsregionens högskolor och universitet inte tillåts expandera i takt med näringslivets och studenternas intresse, att komvuxplatserna är färre än under högkonjunktens 2006 och att yngre med gymnasieexamen inte tillåts omskola sig för bristyrken genom vuxenutbildningen förvärrar situationen tydligt. Stockholm hamnar på en

9:e plats bland Europas storstadsregioner när det gäller andel invånare som läst vidare efter gymnasiet och sist bland Skandinaviens huvudstäder. Den stora och accelererande bostadsbristen, och särskilt bristen på hyresrätter som till stor del beror på alliansens utförsäljningar, gör att det är svårt för rätt utbildad arbetskraft att flytta hit. Ständiga driftsstörningar i kollektivtrafiken och dåligt underhåll på vägar gör Stockholm mindre attraktivt för arbetspendling. Den borgerliga ledningen i regering, riksdag, landsting och stad stjälper mer än den hjälper. Därför behöver politiken läggas om.

Jobbtorgen

Att så väldigt många behöver vara inskrivna vid stadens jobbtorg, där man ska delta om man uppbär försörjningsstöd på grund av att man inte kan få A-kassa, är till största delen ett resultat av regeringens hårdare regler i arbetslöshetsförsäkringen. Resultatet har blivit att Stockholm måste använda stora resurser till administration och utbetalning av försörjningsstöd, istället för att kunna använda resurser till att få stockholmare i arbete.

Att verksamheten finns är utifrån det rådande läget helt naturligt och rimligt. Där emot vet vare sig tjänstemän eller politiskt ansvariga särskilt mycket om vilka resultat jobbtorgen ger. Vi vet hur många som ”avslutas” på jobbtorgen i och med att de inte längre söker eller är berättigade till försörjningsstöd, men nästan ingenting om varför; om det beror på att de fått arbete, gått till studier eller att de inte kunnat redovisa att de uppfyllt förvaltningarnas krav på aktivitet. Jobbtorgens effekt måste utvärderas i betydligt högre grad än idag, genom samordning med andra offentliga register där det är möjligt och förenligt med respekt för individens integritet, och genom frivilliga enkäter till avslutade deltagare.

Det vi ändå har en god bild om, är att jobbtorgens fokus i första hand ligger på att den inskrivne ska söka fler jobb, inte på att få in den inskrivne i studier eller i praktik med god chans till arbete. Vår uppfattning är att jobbtorgen i betydligt högre utsträckning behöver fokusera på att stödja den enskilde till utbildning och praktik eftersom det väsentligt ökar möjligheten att komma in på arbetsmarknaden och vara i arbete under lång tid. Forskningen visar att praktik och arbetsträning som till upplägg och innehåll i möjligaste mån liknar reguljära arbeten ger störst effekt. Sådan praktikverksamhet ska därför prioriteras.

Vuxenutbildning

Idag är gymnasiekompetens ett grundkrav från så gott som alla arbetsgivare, och en stor del av stadens arbetslösa saknar gymnasiekompetens. Givetvis ska staden garantera plats för alla arbetssökande utan gymnasiekompetens. Trots att arbetslösheten är högre än under (S)-styret, och trots att det var högkonjunktur 2006, finns det färre platser i komvux nu än då.

Arbetslöshet och utbud av komvuxplatser

	2006	2012
Platser	9865	6000
Arbetsökande	17 822	30 947
Andel arbetslösa	3%	5%

Källa: Utbildnings-, arbetsmarknadsförvaltningen resp. USK/SWECO

Staden har i dagsläget inga större insatser för att rekrytera arbetsökande till komvux, med jobbtorg som i allt för liten utsträckning fokuserar på utbildning för arbetsökande, och med nya hårdare regler för vem som kan komma in på komvux. Staden måste börja utgå från att vuxenutbildning, inte minst utbildningar som leder till jobb i branscher med arbetskraftsbrist är något positivt. Staden ska åter göra det möjligt för unga vuxna att omskola sig via komvux. Jobbtorgen bör i högre grad hänvisa de inskrivna som saknar gymnasiekompetens till komvux, och i övrigt ha en mer uppsökande riktning i sitt arbete. Om så vore fallet menar vi att behovet skulle vara minst 1000 platser fler än idag. Vi föreslår därför att staden avsätter medel för detta från hösten 2013.

En första väg in ökar chansen att stanna kvar

Sommarjobb under gymnasietiden är den första kontakten med arbetsmarknaden för de flesta ungdomar. Det ger en förberedelse inför vuxenlivet, skapar rutiner, och det arbete som ungdomarna utför är värdefullt för staden. Inte minst förstärker det ungdomars ekonomi och ger dem större frihet. Flera kommuner i Sverige erbjuder jobb under en del av sommaren för alla ungdomar som vill ta det och det finns ingen anledning till att Stockholm ska vara sämre – vi har resurserna, arbetsvilliga ungdomar och arbete som behöver utföras. 2011 fick omkring hälften av de sökande sommarjobb, men målet att ge arbete till alla ungdomar som söker, och inte finner något annat arbete de hellre vill ha, är fullt realistiskt. Vi menar att staden både måste inleda en samverkan med landstinget, avtala med enskilda företag som utför tjänster för stadens räkning, komma överens med kyrkor och andra ideella organisationer samt ge förstärkta uppdrag till stadens bolag om att ta emot sommarjobbare. Utöver detta vill vi tillskjuta mer resurser till stadens befintliga sommarjobsverksamhet.

Uppföljningsansvaret

Även om man inte räknar in elever från IV-programmet misslyckas en av fem elever i stadens skolor med att ta gymnasieexamen ens på fyra år. Detta är sämre än genomsnittet för såväl Stockholms län som för riket, och det understryker och stärker behovet av uppföljning. Den som är skoltrött och får ett arbete redan innan de tagit gymnasieexamen ska givetvis kunna göra det, men dessa utgör en försvinnande liten andel av avhopparna. Den som inte tar studenten riskerar ofta att hamna i utanförskap under en stor del av sitt arbetsföra liv. Idag når staden mycket få av dessa elever. Därför bör staden förbättra sin uppföljning, punktmarkera avhop-

pare och inte ge sig förrän dessa ungdomar kommit tillbaka i gymnasieutbildning, i jobb eller i praktik.

Avskaffa långtidsarbetslösheten bland unga

Vi socialdemokrater vill avskaffa långtidsarbetslösheten bland unga. Långtidsarbetslöshet i unga år kan göra det väldigt svårt att etablera sig ordentligt på arbetsmarknaden under hela sin arbetsföra ålder. Inom såväl välfärdssektorn som annan kommunal verksamhet är behoven stora i Stockholm idag. Med allt fler aktörer i välfärdssektorn ökar beröringspunkterna mellan Stockholms stad och allt fler arbetsgivare för framtiden, med andra ord ger en anställning i verksamhet i Stockholms stads regi goda möjligheter för efterföljande arbete även hos andra arbetsgivare. Därför anser vi att staden vid upphandlingar också bör formulera krav på exempelvis praktik- och lärlingsplatser och därför är det rätt investerade pengar att erbjuda långtidsarbetslösa ungdomar anställning under ett antal månader. Utifrån aktuell arbetsmarknadsstatistik och stadens befintliga åtaganden på området bedömer vi att ett tillskott skulle göra det möjligt att erbjuda varje långtidsarbetslös ungdom anställning under 2013.

Det är ett långsiktigt arbete som behövs. Därför bör de insatser som vi nu argumenterar för vara ett första led i en långsiktig handlingsplan för att bekämpa ungdomsarbetslöshet.

Jobb istället för bidrag

Stockholm har under flera år anställt långtidsarbetslösa ungdomar på halvårskontrakt. Det har gjorts dels för att underlätta inträde på arbetsmarknaden, och kostnaderna för att en yngre vuxen inte etablerar sig ordentligt på arbetsmarknaden är enorma för både samhället och individen. Dels har det gjorts för att de arbetsinsatser som de visstidsanställda gör tydligt höjt kvaliteten i de tjänster som staden tillhandahåller, till glädje för alla stockholmare. Vi socialdemokrater är och har varit starkt kritiska till att inte samtliga i målgruppen erbjudits denna typ av tjänst. Genom en mycket begränsad utbyggnad av detta projekt skulle staden ha nått målet.

Forskningen är enig om att de arbetsmarknadspolitiska åtgärder som är mest verkningfulla är de som för de berörda i så stor utsträckning som möjligt liknar vanliga jobb. Sedan regeringen genomfört flera försämringar av arbetslöshetsförsäkringen har också mycket stora kostnader övervältrats från staten till kommunerna, i och med att allt fler inte kan få A-kassa utan är hänvisade till försörjningsstöd. Den stora administration för jobbtorgen – som ju tillkommit på grund av detta och är inriktade för dem som får försörjningsstöd på grund av arbetslöshet – tillkommer givetvis. Vi föreslår därför att staden går längre och inför den modell som framgångsrikt införts i bland annat Sigtuna.

Med inspiration från Sigtuna menar vi att de som uppburit försörjningsstöd under sex månader eller mer på grund av att de inte kan få ersättning från arbetslöshets-

kassa erbjuds en visstidsanställning om tolv månader inom stadens verksamheter. Anställningen ska ge kollektivavtalsenlig lön och arbetet ska på ett tydligt sätt höja verksamhetens kvalitet – stockholmarna ska få bättre service. Med detta uppnår vi flera saker.

Vi ger människor betydligt större möjlighet att komma in på den reguljära arbetsmarknaden och stanna kvar där. Vi stärker de berördas ekonomiska ställning – under det år man är i arbete och oavsett om man efter anställningens utgång går vidare till ett annat arbete eller om man blir berättigad till en A-kasseperiod, vilket även ger betydligt större frihet jämfört med att vara beroende av försörjningsstöd för sitt uppehälle.

Slutligen stärker vi även Stockholms ekonomi; genom en långsiktigt lägre arbetslöshet och större skatteintäkter, mindre kostnader för psykisk och fysisk ohälsa till följd av arbetslöshet, och genom att stadens kostnader för försörjningsstöd minskar kraftigt.

Fler jobb – i hela staden

Vi socialdemokrater menar att staden skulle kunna göra mer för framväxten av nya arbetstillfällen i staden, inte minst i ytterstaden.

Allt fler industriområden har naggats i kanten eller helt utrymts de senaste tio åren som en följd av ökat behov av att bygga bostäder i Stockholm. Det har varit helt riktigt. Men det har bidragit till att lätt industri och underleverantörer till Sveriges största industriföretag istället etablerar sig i städer i Stockholms omnejd, trots att Stockholm har stora logistiska fördelar. När en större arbetsplats försvinner från Stockholm eller väljer att etablera sig någon annan stans försvinner ofta även andra verksamheter i dess närhet, som servicebutiker och restauranger. Den här utvecklingen går att ändra. Det finns fortfarande mark, inte minst i anslutning till våra största trafikleder, som är mer lämpliga för industrier och kontor än för bostäder. Vi vill därför att staden arbetar mer aktivt för att reservera och anvisa mark på dessa ytor, samt marknadsföra staden för den typ av lätt industri som Stockholm förlorar i konkurrens med andra städer i Mälardalsregionen.

Fler insatser för ytterstaden

Den stora potentialen i ökad sysselsättning finns i ytterstaden, och staden bör stärka sitt fokus på dessa stadsdelar. Stadsplanering spelar en stor roll i sig för möjligheten. Staden ska planeras så att det finns väg för bil, buss, cykel och gående från varje förort till alla grannstadsdelar – inte bara till innerstaden. Möjligheten till rörelse är central för människors vilja att bo där och deras vilja att handla och träffa andra i olika ytterstadsdelar.

Det ska finnas arbetsplatser för tjänstemän i varje stadsdel, och inte bara – eller ens i första hand – knuten till social verksamhet och service. Här är det problema-

tiskt med den avveckling av kommunala arbetsplatser som staden de senaste åren gjort i exempelvis Rinkeby, Tensta och Husby. Staden bör verka för att successivt flytta förvaltningar från innerstaden. Det gick med arbetsmarknadsförvaltningen till slakthusområdet och med idrottsförvaltningen till Älvsjö. De nuvarande placeringarna är ett slöseri både utifrån den förlorade potentialen med att lyfta enskilda stadsdelar genom dess placering, och dels för att de tar upp värdefull mark för bostäder, skolor och förskolor med mera. Staden ska också inleda ett arbete med staten om flytt av statliga myndigheter, och efterhöra vad som skulle krävas för att någon eller några av dessa kan omlokaliseras till någon av Stockholms ytterstadsdelar.

Andelen deltidsanställda i staden uppgår idag till 17 % av de anställda. Att snabbt komma i mål med arbetet att få bort det ofrivilliga deltidsarbetet i stadens verksamheter skulle i sig innebära ett lyft för sysselsättning i ytterstaden, då även deltidsarbetslösheten är överrepresenterad där. Arbetet ska därför intensifieras.

Småföretagande

En stor utmaning i ytterstaden är villkoren för småföretagandet. Stockholm mår bra av mångfald i stadens handel. Det medför inte bara värden för de stockholmare som lever olika delar av staden utan också för ny- och småföretagande i Stockholm. Idag går staden mot en utveckling där Stockholms småskaliga handel kontinuerligt förlorar marknadsandelar. Utförsäljningen av gallerior och stadens vägran att anpassa lokalhyrorna inom det egna beståndet har skapat stora problem för såväl enskilda små- och egenföretagare som för de hela stadsdelar som långsamt utarmas på service och kommersiellt utbud.

Tillgången till lokaler med för området anpassade hyror är avgörande för efterfrågan på butikslokaler och lokaler för innovativt och konstnärligt skapande.

Vi föreslår också att stadsledningskontoret startar ett utvecklingsarbete för ytterstadens småföretagande med uppgift att stödja småföretagandets villkor. Dessa företag behöver en röst gentemot stadens övriga förvaltningar och bolag, samt mot de externa aktörer och bolag som staden har avtal med. Ledningen för arbetet ska inkludera företagare inom handel och service.

Stoppa slöseriet med mänsklig tid och skattepengar

Marknaden av olika former av arbetsmarknadsåtgärder och stöd, där även oseriösa aktörer och rena utnyttjanden av arbetslösa med meningslös sysselsättning florerar, har expanderat under den borgerliga regeringen, inte minst under Fas 3. Det är många gånger ett slöseri både med de arbetssökandes tid och med skattepengar. Vi vill uppdraga åt arbetsmarknadsnämnden att skärpa sin tillsyn och granska verksamheten hos aktörer som tar emot arbetslösa mot ersättning.

SFI

Goda kunskaper i svenska är grundläggande för möjligheten att försörja sig själv, leva upp till de skyldigheter och ta del av de rättigheter vi har i Sverige. Därför är det ett problem att en stor del av de som är berättigade till Svenska för invandrare inte deltar i utbildningen. Arbetsmarknadsnämnden ska därför utreda orsakerna till det låga deltagandet i Sfi och arbeta aktivt för att höja deltagandet.

Än viktigare än formellt deltagande är dock själva genomströmningen och att minska antalet avhopp. Det är av största vikt att den svenska Sfi-deltagarna lär sig stämmer väl överens med de krav och förväntningar arbetsgivare har i olika branscher. Förutom möjligheten att varva praktik med Sfi-studier och hålla delar av Sfi-utbildningen arbetsplatsförlagd, föreslår vi därför att nämnden gör en satsning på att bjuda in fler arbetsgivarrepresentanter till att diskutera och ge synpunkter på utbildningens upplägg och mål för kunskapsresultaten.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet:

- Långtidsarbetslösheten bland unga ska avskaffas.
- Ingen som kan ta ett arbete ska gå på försörjningsstöd på grund av arbetslöshet.
- Ingen gymnasieungdom ska ofrivilligt gå helt utan feriearbete sommartid.
- Arbetslösheten i ytterstaden ska minska till hela stadens genomsnitt för 2012.
- Alla sökande utan gymnasiekompetens, samt sökande som vill omskola sig till ett yrke med arbetskraftsbrist, ska beredas plats inom vuxenutbildningen.

Särskilda uppdrag 2013:

- Samverkan med utbildningsnämnden för förstärkt matchning ska utökas.
- Uppföljningen av jobbtorgen och orsaken till att aspiranter avslutas ska förbättras.
- Satsningen på yrkessvenska ska fortsätta och samverkan mellan sfi och övrig vuxenutbildning utvecklas. Det ska finnas möjlighet till arbetsplatsförlagd sfi.
- Jobbtorgens verksamhet ska utvecklas till att i högre grad inriktas på att deltagarna erbjuds utbildning i bristyrken eller arbete och praktik, exempelvis inom stadens verksamheter.

Socialdemokraternas förslag till budget 2013

Ökade kostnader för:

Komvux 25 mnkr

Insatser mot långtidsarbetslöshet bland ungdomar 10 mnkr

Jobb istället för bidrag, anställningskostnader 5 mnkr

Reservation

Ledamoten Sara Pettigrew m.fl. (MP) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

Arbetsmarknadsnämnden beslutar

1. att avslå förvaltningens förslag till verksamhetsplan för 2013 med hänvisning till Miljöpartiets budgetförslag i kommunfullmäktige
2. att därutöver anföra

Det är av yttersta vikt för mångfalds- och jämställdhetsarbetet i staden att nämnderna själva tar ansvar för att sätta mål som bidrar till en bättre jämlikare fördelning av resurser inom staden. Detta är särskilt viktigt eftersom majoriteten konsekvent vägrar att se över denna fördelning på stadsövergripande nivå, utan konsekvent hänvisar till nämndernas eget arbete. Vi är därför kritiska till att förvaltningens förslag till indikatorer inte har några indikatorer med jämställdhetsinriktning, och endast några indikatorer med funktionshinder, och inga andra parametrar för att säkerställa en jämlik fördelning. Om ILS ska vara vårt verktyg för att följa upp och säkerställa jämställdhet i staden så kräver det mer av nämnden i form av sådana målsättningar som främjar en jämställd och jämlik fördelning.

Miljöpartiet de gröna arbetar för att Stockholm ska ha en dynamisk arbetsmarknad där fler startar företag och där vi investerar tillsammans för framtiden. Vi anser att Stockholm ska präglas av öppenhet, mångfald och jämställdhet samt garantera allas lika rättigheter och möjligheter. Fler människor behöver få möjlighet till ett eget arbete, och alla som lever i Stockholm ska känna att de kan bidra till samhällets utveckling. Det ska finnas goda förutsättningar att starta och driva företag, och Stockholms stad ska ha en inkluderande arbetsmarknad; för integration och mot diskriminering.

Arbetsmarknadsnämnden har blivit en mycket viktig nämnd för ett flertal frågor i staden, inte bara sysselsättningsfrågor, utan också utbildning, etablering av nyanlända och lika rättsfrågor. Miljöpartiet har en hög ambitionsnivå i alla dessa frågor, och anser att det inte går att arbeta uteslutande med arbetsmarknadsåtgärder, utan att också arbeta med diskrimineringsfrågor, nationella minoriteter och främjande av vuxenutbildning. Det är också av yttersta vikt att arbeta aktivt gentemot potentiella arbetsgivare, med främjande av socialt företagande och att skapa förutsättningar för att skapa nya jobb i staden.

Det är nu också dags för arbetsmarknadsnämnden att ta sitt arbete med kvalitetsutveckling och uppföljning till en högre nivå, för att säkerställa att de utbildningar och åtgärder vi erbjuder är av hög kvalitet, och faktiskt leder till människors långsiktiga etablering på arbetsmarknaden.

En dörr in

Stadens arbetsmarknadsåtgärder ska vara målmedvetna och effektiva. Oavsett om en person står nära eller långt ifrån egen försörjning ska insatserna vara utformade på så sätt att den enskilde individen hittar sin kortaste väg till självförsörjning via arbete, studier eller annan meningsfull sysselsättning. Individen ska inte behöva lägga tid på komplicerade kontakter med olika institutioner och myndigheter. För att öka tillgängligheten, den demokratiska förankringen och möta de skilda behov som finns i olika områden ska en organisatorisk förändring genomföras. Istället för nuvarande fem Jobbtorg (sju med filialerna) ska det inrättas ”En-dörr-in”-verksamheter i varje stads-del, som organisatoriskt och demokratiskt tillhör respektive stadsdelsnämnd. Stadsdelar ska kunna gå samman och gemensamt driva verksamhet. Arbetsmarknadsnämnden ska ha samordnings- och uppföljningsansvar för att säkerställa kvalitet och likvärdighet. ”En-dörr-in”-verksamheterna ska omfatta alla arbetslösa, även de som står allra längst från arbetsmarknaden och de som är i behov av rehabilitering. Detta ställer krav på metodutveckling, samordning och ökat kvalitetsarbete inom stadens arbetsmarknadsåtgärder. Huvudfokus är inte att minska kostnader för försörjningsstödet utan att ge människor förutsättningar att få en sysselsättning och egen försörjning. De insatser och utbildningar som anordnas ska ha ett långsiktigt perspektiv och det ska vara möjligt för verksamheterna att genomföra längre insatser än vad som är möjligt idag.

Stockholms arbetsmarknadsåtgärder ska möta alla utifrån deras förutsättningar oberoende av kön, ålder, funktionalitet, könsidentitet, könsuttryck, sexualitet och etnicitet. Det är viktigt att verksamheten präglas av normkritiska perspektiv så att alla personer får likvärdiga möjligheter. Verksamheten ska aktivt utvecklas för att kunna möta varje person likvärdigt och på bästa sätt. När det är aktuellt ska verksamheterna anlita professionell hjälp av auktoriserade tolkar och personalen ska ha goda kunskaper i hur man använder tolk. Stadens verksamheter ska ha ett ökat och gott samarbete med olika aktörer såsom Arbetsförmedling, landsting, näringsliv och antidiskrimineringsbyråer.

Arbetet med framgångsrika och särskilt anpassade insatser ska utvecklas, till exempel hälsofrämjande åtgärder. Hälsan är en av flera viktiga faktorer för att människor ska kunna få och ta ett jobb, därför bör denna vara en del i det helhetsperspektiv som ska finnas inom stadens arbetsmarknadsåtgärder. Individen ska genom arbetsmarknadsåtgärder och utbildningar kunna ta de steg som krävs för att hamna i rätt jobb – jobb som motsvarar den egna kompetensen och som är hållbara.

Långvarig arbetslöshet kan vara svår att ta sig ur på egen hand. Staden ska därför genomföra extra satsningar inom detta område. Det behövs individuella insatser

där arbetsintegrerande sociala företag kan vara en del av lösningen. Den ideella sektorn är en viktig aktör och ett komplement till arbetsmarknaden i övrigt.

Fler vägar till jobb

Alla ska få chansen till en praktisk erfarenhet av arbetslivet, därför behövs fler praktik- och lärlingsplatser. Likaså ska det tidigt finnas stöd, inspiration och information kring hur man kan starta eget företag och sociala företag. Arbetsmarknadsförvaltningen ska genomföra insatser som höjer kunskapen om socialt företagande och kunna ge stöd till dem som vill starta sociala företag. När det krävs ska personer med funktionsnedsättning få anpassat stöd och Stockholms stad ska som stor arbetsgivare vara en föregångare och öppna upp för fler att få ett eget arbete.

Särskilda satsningar för unga

Arbetet med att staden i sina egna verksamheter erbjuder anställningar av typen ungdomsanställningar och Stockholmsvärdar (praktik och visstidsanställning i stadens verksamheter) ska utvecklas. Fler ska få denna möjlighet och det ska också utredas om anställningarna i högre utsträckning kan förlängas upp till ett år. Staden ska i sina egna bolag och i upphandlingar stimulera till att fler arbetslösa ges möjlighet till arbete. Arbetsmarknadsnämnden ska ta ett samordnade ansvar i detta arbete. Utifrån de kompetensbehov som finns på arbetsmarknaden ska Arbetsmarknadsnämnden säkerställa att arbetslösa erbjuds utbildningar som matchar efterfrågan.

Arbetet med uppföljning av unga i åldern 16-19 år ska prioriteras med kraftfulla satsningar på uppsökande verksamhet och med insatser väl anpassade för målgruppen. Alla ska ges stöd i att nå gymnasiekompetens samt få tillgång till lärlingsprogram och arbetslivserfarenhet genom praktik eller sommarjobb. Staden ska ha ett gott samarbete med näringslivet och på så sätt kunna ge unga vägar in på arbetsmarknaden. I dialog med näringslivet ska adeptprogram utformas så att unga kan erbjudas praktik och få mentorer ute på arbetsplatser. I samarbete med stadsdelarna ska Arbetsmarknadsförvaltningen ge gymnasieungdomar möjligheten att bli sommarjobbsentreprenörer, det vill säga att under sommarmånaderna starta ett sommarföretag. Ungdomarna får stöd och hjälp att under sommaren driva ett företag. Alla ungdomar utan fullgjord gymnasiekompetens ska kunna få en chans till för att kunna få gymnasiekompetens. En kombination av gymnasiestudier och arbete ska vara möjlig, ungdomsanställning på halvtid ska kunna kombineras med studier på halvtid.

Vuxenutbildningen - Lätt att ställa om och lära nytt

Stockholms vuxenutbildning ska erbjuda alla elever en meningsfull utveckling som förbereder för livet, arbetsliv och vidare studier. Komvux är en möjlighet till nya livschanser. Det ska aldrig vara för sent att utbilda eller vidareutbilda sig. Komvux ska också fungera som ett komplement till lärlingsutbildning, där det är möjligt att läsa in teoretiska ämnen. Alla som vill ska få läsa på Komvux och ing-

en ska nekas inträde, en fullgjord grundskole- och gymnasiekompetens är för de allra flesta absolut nödvändiga förutsättningar för att få ett jobb. De personer som av en eller annan anledning hamnat utanför arbetsmarknaden på grund av bristande utbildning ska ges möjlighet att delta i vuxenutbildning för att kunna öka chanserna till ny anställning. Stadens arbetsmarknadsåtgärder ska i högre grad än i dag samverka med vuxenutbildningen i staden för att erbjuda deltagare utbildningsinsatser. Vuxenutbildningen ska också utformas och tillhandahållas på ett sådant sätt att fler har möjlighet att delta oavsett livssituation, exempelvis genom större geografisk spridning i staden.

SFI - Svenskundervisning för liv och arbetsliv

Språket är avgörande för människors väg in i samhälle och arbete. Svenska för invandrare (sfi) är därmed en av de viktigaste arbetsmarknadsåtgärderna. Stockholms stad ska ha en undervisning av god kvalitet, det är främst den enskilda personens förutsättningar och behov som ska avgöra omfattningen av sfi-undervisningen. Det innebär att alla ska ha möjlighet att till exempel vara föräldralediga utan att det påverkar deras rätt till utbildning, däremot bör möjlighet till språkträning erbjudas även under föräldraledighet. Föräldragrupper med till exempel barnpassning är en viktig åtgärd för att stimulera språkinläring även under föräldraledigheten. Undervisningen ska specialanpassas utifrån ett tydligt mål om att deltagarna ska få den kunskap som behövs för att hamna i rätt jobb, till exempel ska det finnas sfi och traineeprogram för akademiker. Insatser av typen ”yrkeskompis”, där nyanlända får stöd i att bygga yrkesrelaterade nätverk är bra och ska användas. Särskilda metoder för att möta behoven hos illitterata och korttidsutbildade ska prioriteras, det arbete som utvecklats inom projektet Rätt steg bör utökas. Språkundervisningen ska kunna genomföras parallellt med arbete, praktik, studier eller validering av kompetens.

Alla ska ha möjlighet att läsa tills de klarat det nationella provet, det vill säga den nivå i svenska som motsvarar nio års grundskola. Ökade resurser gör det möjligt att införa fasta grupper, vilket gör det lättare att bedriva utvecklande och målinriktad undervisning. För studievana elever ska det vara möjligt att studera sfi på universitet eller folkhögskola med hjälp av studiemedel. Staden ska genomföra en särskild satsning på modersmålsstöd i sfi-undervisningen genom att erbjuda de största språkgrupperna denna möjlighet.

De pengar och den energi och tid som sfi-centrum har lagt ned på sfi-bonusen behövs mycket bättre i den ordinarie verksamheten eller riktat till dem som har behov av särskilt stöd. Sfi-bonusen ska avskaffas men resurserna ska finnas kvar i verksamheten.

Lika rättigheter på arbetsmarknaden

Stockholms stad ska ha en inkluderande arbetsmarknad för integration och mot diskriminering. Ett samhälle fritt från diskriminering som tar till vara allas kompe-

tens är ett modernt och hållbart samhälle. Likaså är en arbetsgivare som ser fördelarna i heterogena grupper ofta en attraktiv och framgångsrik arbetsgivare eftersom heterogena grupper har en tendens att prestera bättre och vara mer kreativa. Kompetensbaserad rekrytering och normkritiska förhållningssätt är viktiga vägar till en arbetsmarknad fri från diskriminering. Personer med svensk bakgrund, särskilt män, har i förhållande till andra många fördelar i arbetslivet. Arbetslöshetsstatistiken visar tydligt att det finns en strukturell arbetslöshet där människor missgynnas utifrån faktorer såsom kön eller etnicitet, utomeuropeiskt födda kvinnor är de som missgynnas mest. I Stockholms stad ska alla ha goda möjligheter att utifrån sina förutsättningar få ett gott arbetsliv, detta kan kräva positiv särbehandling med hänsyn till faktorer som till exempel etnicitet. Personer med funktionsnedsättning kan möta onödiga hinder, vilket vi ser i en lägre sysselsättningsfrekvens än för övriga befolkningen. Staden ska verka för att fler personer med funktionsnedsättning får en egen anställning. Staden ska även ta fram och implementera strategier för att bryta den könssegregerade arbetsmarknaden.

Underlätta etableringen för nyanlända

Staten har huvudansvaret för introduktion av vuxna flyktingar. Staden har likväldigt yttersta ansvaret för människorna som bor här och ska värna ett gott mottagande och möter många nyanlända i sina verksamheter. Staden måste ha ekonomisk beredskap och andra verktyg för att säkerställa att nyanlända kan försörja sig även innan de kommer igång i statliga verksamheter eller om de av olika skäl hamnar utan försörjning. När Arbetsförmedlingen i och med etableringsreformen övertagit ansvaret för etableringsinsatser förloras de sociala insatser i mottagandet som kommunen tidigare ansvarade för. Den nya etableringslagen förbiser i många fall medmänskliga faktorer som påverkar människors etablering i Stockholm; såsom familjeåterförening, traumahantering, sociala nätverk, lärande utifrån tidigare utbildning, möjligheter till socialt företagande samt tillvaratagande av språkkunskaper och kulturell kompetens som reflekterar mångfald och ökar lika rätt. Staden bör ha ett mycket nära samarbete med Arbetsförmedlingen för att tillgodose att nyanlända på ett effektivt och värdigt sätt ges förutsättningar att etablera sig på arbetsmarknaden och fullt ut delta i samhällslivet.

Särskilt uttalande

Ordföranden Ulla Hamilton m.fl. (M), ledamoten Gulan Avci (FP) samt ledamoten Kristian Ljungblad (C) lämnade följande särskilda uttalande.

När det gäller de sommarlovsentreprenörer som introduceras i denna verksamhetsplan så ska denna satsning kopplas ihop med skolan, till exempel de klasser som samarbetar med UF alternativt klasser som på annat sätt arbetar med entreprenörskap. Detta för att sommarsatsningen ska bli så givande som möjligt för dem som deltar. Vi ser det också som självklart att denna satsning sedan följs upp i

det fortsatta skolarbetet varför alltså ett nära samarbete mellan skolan och arbetsmarknadsnämnden är nödvändigt.

Den fullmäktigeindikator som mäter antalet avslutade på SFI (Svenska för invandrare) är olyckligt konstruerad då den mäter hur många som tar sig igenom alla kurser samt avslutar D-kursen inom ett år. Det är väldigt få som klarar det, men naturligtvis beror det på individens förkunskaper och vilken nivå han eller hon påbörjar studierna på. Nämnden mäter för egen del hur många som avslutar respektive nivå inom ett år.

§6

Beslut om upphandling av samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare

AMN 2012-0332-2.7.1

Arbetsmarknadsnämndens beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden godkänner förfrågningsunderlaget för upphandling av samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare
2. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att i rubricerad upphandling ge arbetsmarknadsförvaltningens direktör i uppdrag att å nämndens vägnar fatta tilldelningsbeslut samt teckna avtal med valda utförare.
3. Arbetsmarknadsförvaltningens direktör anmäler i nämnden upphandlingsrapport och tilldelningsbeslut efter avslutad upphandling.
4. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att justera paragrafen omedelbart.

Ärendet

Samhällsorientering är en obligatorisk insats reglerad i lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare (Etableringslagen) sedan 2010-12-01. Utbildningsinsatsen är ett kommunalt ansvar och preciseras i förordning om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare (SFS:2010:1138).

Utöver den målgrupp som omfattas av etableringslagstiftningen föreslog regeringen den 27 juni 2012 en utökning av målgruppen i en departementsskrivelse (Ds 2012:24), "Förslag till lag om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare". Den utökade målgruppen enligt nämnt förslag kommer att omfattas i denna upphandling under förutsättning att lagförslaget godkänns av Riksdagen.

Enligt förordningen ska utbildningen syfta till att underlätta de nyanländas etablering i arbets- och samhällslivet, ge en grundläggande förståelse för det svenska samhället och vara en grund för fortsatt kunskapsinhämtande. Utbildningen ska omfatta minst 60 timmar och ska i möjligaste mån bedrivas på modersmål eller annat språk som deltagaren behärskar väl.

Arbetsförmedlingen ansvarar för att upprätta en etableringsplan i samarbete med individen. I planen ingår, utöver samhällsorienteringen, andra aktiviteter som ska påskynda etableringen i arbetslivet, till exempel utbildning i svenska för invandrare (sfi) och andra arbetsförberedande insatser.

Upphandlingen genomförs av arbetsmarknadsnämnden i Stockholms stad, men i upphandlingen ingår 27 samverkande kommuner i Stockholms län. Avsikten är att sluta avtal med minst tre leverantörer per tjänsteområde. Avtalet löper under tre år från avtalstecknandet. Avtalet träder ikraft 2013-09-01 under förutsättning att upphandlingen inte är föremål för pågående överprövning.

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 6 december 2012.

Förslag till beslut

Ordföranden Ulla Hamilton m.fl. (M), ledamoten Gulan Avci (FP) samt ledamoten Kristian Ljungblad (C) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordföranden Karin Rågsjö m.fl. (V) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Ledamoten Anton Andersson m.fl. (S) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Ledamoten Sara Pettigrew m.fl. (MP) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen till beslut mot varandra.

Nämnden beslutade utan omröstning enligt ordföranden Ulla Hamilton m.fl. (M), ledamoten Gulan Avci (FP) samt ledamoten Kristian Ljungblad (C) förslag till beslut.

Reservation

Vice ordföranden Karin Rågsjö m.fl. (V) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

1. Att i huvudsak godkänna förvaltningens förslag till förfrågningsunderlag
2. Att i underlaget precisera vilken information som ska ges
3. Att Arbetsmarknadsförvaltningen får i uppdrag att utarbeta ett förslag till egenregianbud

4.	Att krav på kollektivavtal eller motsvarande villkor skrivs in i förfrågningsunderlaget
5.	Att krav på meddelarfrihet för de anställa in i förfrågningsunderlaget

I upphandlingen bör det redogöras för att innehållet i undervisningen ska vara saklig och inte vara värderingsladdat utifrån ex. religion.

14 procent av SFI-undervisningen är i kommunal regi, 86 procent i extern regi. För att kunna avläsa varför majoriteten väljer att så tydligt prioritera externa alternativ skulle det behövas en utvärdering att ha som grund vid valet att upphandling. Detta saknas alltid. Detta är ett samarbetsprojekt men det borde ha föranlett deltagande kommuner att fundera över möjligheten att ta in egenregialternativen.

Vi förutsätter att majoriteten inbjuder egenregi att delta . Allt annat vore en mycket kraftig signal om att ideologi går före stadens möjligheter att få en bredd på utförare: både innehållsmässigt och i övrigt. 14 % kommunal regi och 86 % extern visar inte på detta.

Staden borde som en självklarhet som ett alternativ till konkurrensutsättning pröva om en viss verksamhet kan drivas med intraprenader eller i form av social ekonomi, detta sker aldrig.

Vad gäller avtal ska det finnas en självklar koppling till ”Vita jobb-modellen”. Kollektivavtal ska vara alltid ett krav i stadens verksamheter. Det ska aldrig finnas en misstanke om att staden bidrar till lönedumpning eller att de anställda får känna på en villkorsdumpning.

Kvalité och uppföljning ska alltid vara vägledande för stadens verksamhet. Vi det senaste mötet i november redovisades uppföljning av fem SFI-entreprenörer där kvalité inte var i fokus. Detta drabbar eleverna.

Meddelarfrihet är en självklarhet i offentlig verksamhet och bör också vara det i offentligt upphandlad verksamhet och det är därför rimligt att ställa ett sådant krav i avtalet mellan staden och leverantören.

Reservation

Ledamoten Anton Andersson m.fl. (S) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

1. Att i huvudsak godkänna förvaltningens förslag till förfrågningsunderlag
2. Att Arbetsmarknadsnämnden får i uppdrag att utarbeta ett förslag till egenregianbud
3. Att krav på kollektivavtal eller motsvarande villkor skrivs in i förfrågningsunderlaget

4. Att krav på meddelarfrihet för de anställda skrivs in i förfrågningsunderlaget

All upphandlad verksamhet bör vid upphandling värderas mot egen-regi-drift – såväl när det gäller kvalitet som pris. Socialdemokraterna är medvetna om de eventuella juridiska utmaningar som föreligger på grund av det faktum att detta är ett samarbetsprojekt men är övertygade om att det går att lösa.

Under de senaste åren har den politiska majoriteten vid ett flertal tillfällen förbjudit egen-regi att delta i upphandlingar. När de väl deltagit har det ofta visat sig vara ett billigare och bättre alternativ. Hur mycket pengar skattebetalarna förlorat på detta är svårt att identifiera men det torde röra sig om avsevärda belopp. Staden ska som ett alternativ till konkurrensutsättning som regel pröva om en viss given verksamhet kan drivas med intraprenader eller i form av social ekonomi.

Det är också rimligt att arbetsmarknadsnämnden ställer sociala krav. Staden ska i alla upphandlingar verka för en god arbetsmiljö och rimliga anställningsvillkor, exempelvis enligt den beprövade ”Vita jobb-modellen”. Avtalet ska säkra att personalen försäkras och att arbetsgivaren betalar in pensioner för de anställda. Kollektivavtal eller kollektivavtalsliknande villkor ska vara ett krav.. Det är ett bra sätt att se till att villkoren för personalen är acceptabla samt att se till att olika aktörer konkurrerar på lika villkor och garantera att upphandlingen inte leder till någon form av löne- eller villkorsdumpning för de anställda. Vi har under de senaste åren kunnat se de negativa konsekvenserna av den borgerliga majoritetens oförmåga att ställa tydliga krav och granska leverantörer vid upphandlingar. Det är direkt oansvarigt av den borgerliga majoriteten att göra upphandlingar utan att säkra kvalitet och uppföljning.

Samma yttrandefrihet i fråga om arbetet ska gälla för personalen i den upphandlade verksamheten som för offentliganställda. Meddelarfrihet är en självklarhet i offentlig verksamhet och bör också vara det i offentligt upphandlad verksamhet och det är därför rimligt att ställa ett sådant krav i avtalet mellan staden och leverantören.

Reservation

Ledamoten Sara Pettigrew m.fl. (MP) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

Arbetsmarknadsnämnden beslutar

1. att delvis besluta enligt förvaltningens förslag
2. att därutöver anföra följande

Miljöpartiet anser att den del av målgruppen som är nyanlända 18 åringar inte borde räknas in i målgruppen; den bästa studievägen för denna målgrupp borde

vara introduktionskurser inom gymnasiet. Idag är det så att ensamkommande minderåriga som hinner fylla 18 år under asylprocessen får sämre förutsättning jämfört med de som får uppehållstillstånd innan de blir myndiga. Även om åldersskillnaderna kan vara få dagar så får 18 åringar mycket sämre start och introduktion till samhället, en aspekt man bör tänka på innan riksdagen antar lagförslaget.

Detta är särskilt viktigt då den väntade ökningen av anhörig invandring enligt Migrationsverket till stor del utgörs av barn och ungdomar.

En annan viktig parameter är indelningen av målgruppen, indelningen tar bara hänsyn till språk, men inte bakgrund, ålder med flera och det är problematiskt behovet av samhällsorientering kan variera stort mellan 18 åringar och 65 åringar.

För att kunna leva upp till god samhällsorientering fordras även ökat medelstillskott som ska säkerställa en god kvalitet på informationen.

Vi anser också att samma yttrandefrihet och meddelarfrihet i fråga om arbetet ska gälla för personalen i den upphandlade verksamheten som gäller för stadens egna anställda.

§ 7

Anmälan av Stockholms stads sommarjobb 2012

AMN 20120420-1.2

Arbetsmarknadsnämndens beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden godkänner anmälan av utvärdering av Stockholms stads sommarjobb.

Ärendet

Sommaren 2012 anställde Stockholms stad drygt 5000 ungdomar mellan 16-18 år som sommarjobbare. I september skickades en enkät till de ungdomar som erbjudits sommarjobb. Cirka hälften av ungdomarna svarade på enkäten, det vill säga drygt 2500.

Över 80 procent anger att trivdes med sina arbetsuppgifter och över 90 procent anser att de blev väl omhändertagna. Åtta av tio ger sin arbetsplats betyget bra eller mycket bra.

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 6 december 2012.

Förslag till beslut

Ordföranden Ulla Hamilton m.fl. (M), ledamoten Gulan Avci (FP), ledamoten Kristian Ljungblad (C), vice ordföranden Karin Rågsjö m.fl. (V), ledamoten Anton

Andersson m.fl. (S) samt ledamoten Sara Pettigrew m.fl. (MP) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden Ulla Hamilton (M) föreslog, med instämmande från samtliga ledamöter, att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Karin Rågsjö m.fl. (V) lämnade följande särskilda uttalande.

I underlaget framkommer att 25 % av de svarande i enkäten inte ansåg att informationen från arbetsgivaren i många fall var tillräckligt tydlig. Det är en fråga som vi måste undersöka.

Att 28 % inte ansåg att sommarjobbet blev som man tänkt sig kanske borde innebära att kontakten mellan arbetsgivare och sommarjobbare blir bättre.

Ett stort problem är att Stockholm trots sitt överskott på 2 miljarder är en relativt snål stad vad gäller sommarjobb.

Stockholm borde erbjuda samtliga ungdomar som söker sommarjobb ett arbete. Att 58 % av ungdomarna i Skärholmen och 34 % i Farsta erbjuds arbete medan 76 % i Rinkeby erbjuds arbete stämmer inte med den kommunala likställighetsprincipen. Vi bor i en stad, inte i 14 småstäder. I förlängningen är det en social investering som vi tjänar på. Vi har råd med att erbjuda ungdomar i hela staden sommarjobb och inte som nu diskriminera så många ungdomar för att de råkar bo i fel stadsdel.

Särskilt uttalande

Ledamoten Sara Pettigrew m.fl. (MP) och ledamoten Anton Andersson m.fl. (S) lämnade följande särskilda uttalande.

Vi vill tacka förvaltningen för att ha ökat antalet sommarjobb för ungdomarna i staden. Dock anser vi att åldersgruppen som får sommarjobb är mycket snäv, eftersom det görs skillnad mellan 17-åringar och 19-åringar som går på gymnasiet. Att en ganska stor del skolungdomar som har sökt men inte erbjudits sommarjobb på grund av att de tillhör fel åldersgrupp är ett tecken på att reglerna för sommarjobb är allt för hårda. Vi vet att det räcker med att ungdomen just fyllt 18 år för att inte kunna kvalificera sig för sommarjobb. Det kan alltså vara avgörande om ungdomen fyller år en månad tidigare eller senare ifall den ska få något sommarjobb eller bli utan. Det finns också ett antal ungdomar över 18 år som fick sommarjobb på grund av särskilda skäl, men dessa särskilda skäl redovisas inte i svaret eller antalet ungdomar.

Vår uppfattning är att alla ungdomar mellan 16-19 år ska erbjudas sommarjobb. Satsningen ska samordnas av en sommarjobblots. I samarbete med Arbetsmarknadsförvaltningen ska stadsdelarna ge gymnasieungdomar möjligheten att bli sommarjobsentreprenörer, det vill säga att under sommarmånaderna starta ett sommarföretag.

På samma sätt som för övriga ungdomar vore det av intresse att få veta könsfördelningen även bland ungdomar med funktionsnedsättning, som erbjuds sommarjobb. Andelen ungdomar med funktionsnedsättning är relativt låg sett till andelen funktionsnedsatta i samhället, här är information till föräldrar med barn som har funktionsnedsättning viktig och inte minst att informationen finns i skolan.

Frågan hur stor andel av dem som erbjuds sommarjobb som är födda utomlands bör kunna besvaras. Det är viktigt att tilldelningen av sommarjobb motsvarar sammansättningen i befolkningen. Men en något utförligare analys av svaren på skrivelsen tror vi att staden kan lyckas ännu bättre kommande år med sommarjobbssatsningar.

§8

Månadsrapport per den 30 november 2012

1. Arbetsmarknadsnämnden godkänner månadsrapporten och beslutar att lägga den till handlingarna

Förslag till beslut

Ordföranden Ulla Hamilton m.fl. (M), ledamoten Gulan Avci (FP), ledamoten Kristian Ljungblad (C), vice ordföranden Karin Rågsjö m.fl. (V), ledamoten Anton Andersson m.fl. (S) samt ledamoten Sara Pettigrew m.fl. (MP) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden Ulla Hamilton (M) föreslog, med instämmande från samtliga ledamöter, att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

§9

Anmälningssärenden

Arbetsmarknadsnämnden lägger följande ärenden till handlingarna:

- a) Arbetsmarknadsnämndens protokoll från den 20 november 2012, justerat den 26 november 2012.
- b) Protokoll från möte med rådet för funktionshinderfrågor den 12 december.
- c) Beslut fattade av tjänsteman enligt delegation inom området ekonomi/upphandling med dnr 2012-404-2.7.3. 2012-058-1.7 och 2012-0318-

2.7.3, inom området personal med dnr 2012-0413-2.5.3 samt inom området sfi med dnr 2012-409-5.0.

- d) Till nämnden inkomna handlingar till och med den 2012-12-06.
- e) Protokoll från förvaltningsgruppens möte den 13 december 2012 justerat den 14 december 2012.

§10

Nämndens frågor

En skrivelse angående brukarundersökningar på Jobbtorgen överlämnades från Karin Rågsjö (V) och Daniel Söderberg Talebi (V) till nämnden för beredning.

§ 11

Förvaltningsinformation

Förvaltningschef Charlotte Svensson lämnade följande information.

- Lars Brandt, chef för vuxenutbildningsavdelningen, kommer att avsluta sin anställning vid förvaltningen för ett nytt uppdrag vid utbildningsförvaltningen.
  - Första nämndsammanträdet 2013 infaller den 4 februari. Då träffas nämnden i förvaltningens lokaler på Livdjursgatan 4 mellan kl. 17.00-19.00. Vid det mötet träffar nämnden även ledamöterna i nämndens råd för funktionshinderfrågor.
-